

Žaidimai su auksu

INVESTICIJOMS Į NEKILNOJAMĄJĮ TURĄ, AKCIJAS, OBLIGACIJAS TAPUS MAŽIAU PATRAUKLIOMS, PASTARUOJU METU BUVO DAUG DAUGIAU INVESTUOJAMA Į AUKSĄ. DABAR SITUACIJA VĖL KEIČIASI. NUO ŠIŲ METŲ VASARIO 20 DIENOS, AUKŠČIAUSIO TAŠKO ŠIAIS METAIS, IKI ŠIŲ DIENŲ AUKSO KAINA SMUKO 11,5 PROC., O ŠIEMETINIS KAINOS ŠOKTELĖJIMAS AUKŠTYN BUVO VISIŠKAI PANAIKINTAS.

Ramūnas LIUTKEVIČIUS

Nežinantiems vadinamosios liaudies išminties primename tautosaką: aukso galima rasti kryžkelėje (kai prieinate kokią sankryžą, siūlome atidžiai apsidairyti, ar nesimėto kokia puodynė su brangiaisiais metais) arba išperinti aitvarą, kuris atneštų auksinių pinigų. Pinigai lietuviams, matyt, buvo asocialus dalykas, atsirandantis už bendruomenės ribų, sudarinėjant nebylų sandorį su mitinėmis būtybėmis.

Ryšys tarp senovės lietuvių ir dabarties investicijų į auksą gali būti nusakytas taip: senovėje turėdavai “investuoti” į aitvarą, jį išlaikyti, o šiandien investuoti galima ir į patį auksą. Pirkti, tarkime, aukso luitus, palaikyti seife ir parduoti. Galima ir monetą vieną kitą nučiupti arba juvelyrikos dirbiniais pasidabinti. Analitikai sako, kad šiemet investicijos į auksą yra rekordiškai didelės, nes kitos alternatyvios saugios investicijos neatrodo taip patraukliai. Į auksą sunkiu laikotarpiu žiūrima kaip į ilgalaikę alternatyvią investiciją.

Pasaulyje

Trojos uncijos kaina pasaulyje rinkoje nuolat auga. Nuo praėjusių metų lapkričio vidurio iki vasario 20 d. ji buvo pakilusi nuo 713 iki 980 dolerių. Portalo “Kit.com” duomenimis, pasaulyje rinkoje nuo šių metų pradžios iki kovo pradžios aukso kaina pakilo nuo 870 iki 920 dol., ji svyruoja ant 900 dol. už unciją ribos.

Esant dabartinei situacijai ir paklausai nesenai prognozuota 1200-1300 dolerių už unciją kaina per artimiausius keletą mėnesius kai kam jau atrodo nereali. Vis dėlto prognozuojama, kad auksas išliks patraukli investicija iki 2010 m. pabaigos. Kai kas pataria aukso neskubėti pirkti dabar, palaukti, kada kaina pasieks 850 dolerių ribą. Kiti ekspertai mano, kad kaina gali kristi ir iki 750-800 dolerių. Žodžiu, visai gali būti...

Vakaruose privatūs investuotojai dabar teikia pirmenybę fiziniam auksui. Europos ir Amerikos gyventojai 2008 m. ketvirtą ketvirtį aukso ir monetų nupirko 148,5 t - 811 proc. daugiau nei tuo pačiu metu 2007 m. Per pirmąsias septynias šių metų savaites aukso monetų kalykla JAV pardavė 193 500 uncijų auksinių monetų “Amerikietiš-

kasis erelis“. Panašus kiekis buvo parduotas per visus 2007 m. ir 2008 m. pirmąjį pusmetį. Anot kolegų iš Rusijos, į auksą pastaruoju metu investuoja ieškantys patikimo prieglobsčio atliekamoms lėšoms.

Kodėl investuojama?

Klubo “Pinigų srautas” prezidentas dr. Audrius Džikevičius kalbėdamas apie investicijų į auksą tikslingumą “Pastogei” teigė, kad auksas pirmiausia skirtas sukaupto turto vertei išsaugoti, o ne jai didinti. “Kada kitos investicinės alternatyvos (akcijos, obligacijos) tampa mažiau patrauklios, grįžtama prie investavimo į auksą. Taip yra ir dabar. Konservatyviame investiciniame portfelyje auksas, žinoma, gali sudaryti tam tikrą dalį kaip portfelio vertės išsaugojimo stabilizavimo priemonė”.

Jis pažymi, kad investicinis auksas bei aukso dirbiniai yra viena iš galimų investavimo alternatyvų, skirta ne pradedantiems, o patyrusiems investuotojams. “Net ir patyręs investuotojas, nusprendęs investuoti į akcijas, niekuomet neinvestuos visų savo turimų pinigų į vienos klasės turtą, šiuo atveju auksą. Aukso kaip investicinė alternatyva investuotojo portfelyje turėtų sudaryti tik tam tikrą dalį”, - sako A.Džikevičius.

Informacijai apie investicijas į auksą skirtame tinklalapyje 9999.lt teigiama: “Protingi žmonės visada laikydavo dalį savo investicijų grynų aukso pavidalu (monetas, luitai, aukso juvelyriniai dirbiniai ir kt.).

Investicinis auksas bei aukso dirbiniai yra viena iš galimų investavimo alternatyvų, skirta ne pradedantiems, o patyrusiems investuotojams

Redakcijos archyvo nuotr.

Tai padėdavo išvengti didesnių praradimų ir išsaugoti bent jau dalį savo turto sudėtingu laikotarpiu, kai krizė ir finansiniai sukrėtimai grėsėdavo ne tik vienai ar kitai finansinei organizacijai, bet visai šaliai”.

Minėta svetainė pataria priklausomai nuo turimo turto ir gaunamų pajamų dydžio, taip pat nuo investavimo įgūdžių investuoti į investicinį auksą nuo 5 iki 25 proc. bendro finansinio asmens turto.

“Yra dar keli svarbūs argumentai, kodėl vertėtų pamąstyti apie investicijas į grynąjį auksą. Europos Sąjungos šalyse investiciniame auksui PVM nėra taikomas. Be to, taip investuojant jums nereikės mokėti valdymo, pervedimo ir kitokių mokesčių jūsų turto valdytojams”, - pataria svetainė.

Nusprendusiems investuoti į auksą galimos kelios alternatyvos: investicinis auksas aukso luitais bei monetos ar juvelyriniai dirbiniai. “Siūlyčiau rinktis tą formą, kuri yra likvidi, t.y. galima būtų greitai auksą iškeisti į grynus pinigus. Tam tiks luitai ir tam tikros pripažintos monetos. Pirkti investicinio aukso bei monetų jau galima ir Lietuvoje, anksčiau žmonės jo vežėsi iš Rygos. Investuojant būtina reikalauti įrodymų ar patikrinimų dėl aukso grynumo”, - pataria finansų ekspertas.

Pensijų fondų nepakeisi

Aukso prekiaujančiame tinklalapyje “Investicinisauksas.lt” šmėžuoja štai toks skelbimas:

“Aukso puiki alternatyva “Sodros” pensiniam fondui. Mes rekomenduojame apie 10 proc. savo santaupų investuoti į fizinį auksą, taip sukuriant papildomą pensinį fondą”.

A.Džikevičius tokį siūlymą vertina tiesiog kaip reklaminį šūkį: “Tai yra reklaminis šūkis, pensijų

kaupiti reikia diversifikuotame portfelyje. Beje, aukso laikymo išlaidos yra nuo 1,4 lito dienai - investavus 10 000 Lt per metus tai sudarytų 4,98 proc., tad investicinis fondas (3 proc.) yra pigiau”.

Alternatyva pensijų fondams investicijų į auksą nelaiko ir investicijoms apie auksą skirta minėta svetainė 9999.lt: “Kalbant apie realias perspektyvas, manome, kad grynasis auksas yra tinkamas būdas diversifikuoti (bandymas sumažinti investicinę riziką investuojant į skirtingas turto klases, įvairius vertybinius popierius, įvairius skirtingų sektorių, pramonės šakų ar net šalių bendroves – red. past.) savo investicijas. Tai jokių būdu nereikėtų laikyti alternatyva valstybiniais arba privatiems pensijų fondams, nes tai yra tik jų papildymas. Kita vertus, tokia pat alternatyva galėtų būti ir investicijos į nekilnojamąjį turtą, tačiau tai sudėtingesnis investicijų būdas”.

Alternatyvos auksui

Ekspertai teigia, kad auksas yra ilgalaikė investicija (ne mažiau kaip 3-5 metų), todėl nerekomenduojama pirkti grynų aukso siekiant trumpalaikių spekuliacinių tikslų. Tokiems investuotojams siūloma pasidomėti alternatyviais investicijų į auksą arba kitus brangiuosius metalus būdais. Pastaruoju metu aukso kaina nuolat kilo dėl labai skirtingų faktorių. Tačiau tai nėra garantija, kad taip vyks visada. Kiekvienas atsižvelgdamas į savo patirtį, turimą turtą ir pajamas bei tikslus pats turėtų priimti jam tinkamiausią ir optimalų sprendimą.

A.Džikevičius taip pat mieliau investuotų į tapybą nei į auksą. “Aš asmeniškai mieliau rinkčiausi tapybą - ne seife guli, o namus puošia ir vertę saugo”, - sako jis.

Aukso yra ilgalaikė investicija, todėl nerekomenduojama pirkti grynų aukso siekiant trumpalaikių spekuliacinių tikslų

“Reuters” nuotr.

“Aš asmeniškai mieliau rinkčiausi tapybą - ne seife guli, o namus puošia ir vertę saugo”

Audrius Džikevičius